

Editorial

Convorbirea lui Iisus cu Nicodim sau despre a doua naștere a omului, din Duh și Adevăr

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci este consacrată convorbirii lui Iisus cu Nicodim, convorbire pe care o aflăm în Sfânta Evanghelie a Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan III, 13-17.

După cum se știe, unul din marile semne care vor vesti a doua venire a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos va fi și arătarea pe cer a Sfintei și de viață făcătoarei Cruci. Ea se va arăta pe norii cerului, adusă de îngerii lui Dumnezeu cu mare și negrăită slavă, a cărei strălucire va întrece de mii de ori lumina Soarelui. Această arătare a semnelor Fiului Omului, adică a Sfintei Cruci, va aduce mare și nespusă bucurie tuturor credincioșilor care au cinstit-o și s-au închinat ei, altarul cel sfințit cu sângele lui Hristos, însă mare spaimă și cutremur va aduce peste cei răi și necredincioși care n-au cinstit semnul Fiului Omului, adică Sfânta și de viață făcătoarea Cruce.

Revenind la Pilda de astăzi, Hristos se găsește în Ierusalim pentru sărbătoarea Paștelui, în primul an al activității Sale publice; lumea cunoscuse deja minunile Sale și mulți credeau în El. Nicodim, un învățător de Lege, care aștepta la rândul său pe Mesia, dorea să-L vadă de aproape pe acest vestit Iisus. Însă dușmanii Lui, fariseii și cărturarii, dăduseră poruncă ca oricine crede în El sau vorbește public despre El să fie exclus din Sinagoga. Cam cum se-ntâmplă și în zilele noastre când cineva vorbește despre credința în Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și începe brusc să meargă la Biserică, este îndată marginalizat de către ceilalți din lume, uneori este luat în răs, alteori este considerat nebun. De aceea și Nicodim L-a întâlnit pe Domnul pe ascuns, noaptea, probabil în casa Salomeei, mama lui Ioan. Și în întuneric, la lumina lumânărilor, a văzut Lumina adevărului.

„Rabi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățător, fiindcă aceste minuni pe care le faci Tu, nimeni nu le poate face dacă Dumnezeu nu este cu el” (Ioan, III

2), i-a spus Nicodim. Îl vedea pe Hristos ca pe un om care pur și simplu îl avea pe Dumnezeu cu El și nu ca pe Însuși Fiul lui Dumnezeu, adică Dumnezeu, în timp ce Iisus „trebuia” să-i arate că este Fiul lui Dumnezeu de la faptul că minunile făcute le săvârșea de Unul singur. Însă, ca să nu-l preseze și să-l facă să se gândească singur, i-a vorbit la persoana a III-a. „De nu se va naște cineva de Sus, nu va putea să vadă Împărăția lui Dumnezeu” (Ioan III,3). Ca și cum i-ar fi

zis: „Nu ești născut din nou, de aceea Mă consideri un simplu om și pentru că nu ești născut din nou nu poți intra în Împărăție”.

Nicodim cel pământesc când a auzit despre naștere, s-a mirat. Ca un om „greu” ce era, nu putea face urcușuri duhovnicești, de aceea, uimit, L-a întrebat pe Hristos: „Cum poate omul să se nască, fiind bătrân? Oare poate să intre a doua oară în pântecele mamei sale și să se nască?” (Ioan III, 4). Hristos a încercat să-l convingă, folosindu-Se de logică: „Dacă pe cele pământești vi le-am spus și nu credeți, cum veți crede de vi le voi spune pe cele cerești?” (Ioan III, 12). Cum vei crede că M-a născut Dumnezeu-Tatăl? Și a continuat: „nimeni nu s-a suit la cer decât Cel Care S-a coborât din cer: Fiul Omului” (Ioan III, 13). Și de vreme ce a coborât din cer, ne-a adus o veste nouă despre cer. În prim plan, vestea că El Însuși, Hristos, este Fiul lui Dumnezeu. Cu alte cuvinte, singurul capabil să ne spună ce se întâmplă cu adevărat în ceruri, este El, Fiul Omului, Care S-a coborât din cer.

Pentru a-i arăta cât de bun și iubitor de oameni este Dumnezeu-Tatăl, Care L-a născut, i-a zis: „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul
(continuare în pagina 2)

Cuprins

Nașterea Maicii Domnului	2
Răstignirea – Înălțarea pe Sfânta Cruce!	3
Poezie creștină	5
Poezii de Marius Gabriel Cioroiu	8
Crucea – semnul biruinței și calea mântuirii	9
Prea Cinstirea Maicii Domnului	9
Pescuirea minunată – chemarea	11
Traduceri din Sf. Părinți	12
Theologica	15

Convorbirea lui Iisus cu Nicodim sau despre a doua renaștere a omului, din Duh și Adevăr

(urmăre din pagina 1)

născut L-a dat, pentru ca tot cel ce crede Într-însul să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Căci Dumnezeu nu L-a trimis pe Fiul Său ca să judece lumea, ci pentru ca lumea să se mântuiască printr-Însul" (Ioan III, 16-17).

Mai târziu, după ce Domnul Iisus Hristos a fost răstignit, cel care va coborî de pe Cruce, împreună cu Sfântul și Dreptul Iosif din Arimateea, Trupul Domnului, va fi tocmai acest Nicodim. El va ceda de bună voie un mormânt nou, săpat în peșteră pe

pământul lui, ocupându-se de cele necesare spre îngropare. Acum Nicodim conștientizează cuvintele Domnului puse în practică, din iubire de oameni. Și noi, la rândul nostru, suntem datori să conștientizăm cât de multe a făcut Domnul Iisus pentru noi, de dragul nostru, din pricina păcatelor noastre! Amin.

Marius Stochițoiu

(reflecție la Duminica dinaintea Înălțării Sf. Cruci,
Sf. Ev. Ioan 3, 13-17, 7 septembrie)

Sursă foto: doxologia.ro

Nașterea Maicii Domnului

Prima mare sărbătoare a începutului noului an bisericesc este în cinstea Maicii Domnului. În afară de Sfânta Fecioară Maria, numai Mântuitorul nostru Iisus Hristos și Sfântul Proroc și Înaintemergător Ioan Botezătorul, mai au zi în care li se cinstește ziua de naștere. În general, ceilalți sfinți au ca zi de prăznuire ziua în care aceștia au trecut la Domnul. Mai mult decât atât, Maica Domnului și Sfântul Ioan Botezătorul, au și zi de cinstire cea a zămislirii lor, iar Iisus Hristos are ziua Bunei Vestiri. Iar sobor au tot Sfânta Fecioară Maria și Sfântul Ioan Botezătorul, plus soborul Sfintei Treimi. Ziua de 8 nu este întâmplătoare. Aceasta simbolizează veșnicia. Părinții Maicii Domnului sunt Sfinții și Dreptii Ioachim și Ana. Aceștia sunt prăznuiți ziua următoare, pe data de 9 septembrie.

Din păcate, sectele neoprotestante, o necinstesc pe Maica Domnului. Ei zic despre ea că nu ar fi rămas fecioară fiindcă se vorbește în Sfânta Evanghelie despre „frații” și „surorile” lui Iisus Hristos. Însă, realitatea este că termenul de „frate” sau „soră” în ebraică înseamnă și „văr” sau „verișoară”. Maica Domnului a rămas fecioară înainte de naștere, în naștere, și după naștere.

Catolicii au căzut în cealaltă extremă. Ei spun că Maica Domnului s-ar fi născut fără păcat strămoșesc. Însă, dacă acest lucru ar fi fost adevărat atunci ar însemna

că mântuirea lui Iisus Hristos nu ar mai fi universală deoarece Maica Domnului ar fi putut să se mântuiască și fără învierea lui Iisus Hristos. Important este să ne rugăm la Maica Domnului. Atunci când pe noi ne roagă mama noastră ceva, oare nu o ascultăm? Cu siguranță

că o facem. La fel, și Iisus Hristos ascultă rugăciunile pe care le aduce de la noi Maica Domnului, dacă acestea ne sunt utile pentru mântuirea noastră. Părinții Maicii Domnului erau oameni în vârstă când au născut-o pe Maica Domnului, exact ca sfinții și dreptii Elisabeta și Zaharia, părinții Sfântului Ioan Botezătorul. Maica Domnului are o sărbătoare pe care nu o mai are nici măcar un alt sfânt. Este vorba despre Intrarea în biserică.

Atât de mare este sărbătoarea de astăzi, încât dacă aceasta ar cădea într-o zi de miercuri sau de vineri, ar fi dezlegare la pește. De la Maica Domnului, trebuie să învățăm smerenia ei. Deși, are un rol atât de important în mântuirea noastră, prin nașterea Fiului Său, totuși, ea l-a întrebat pe îngerul Gavril: „De unde mie mărirea

Fondator: Prof. Mihai-Ionuț Coană
Telefon: 0770/271.435 E-mail: mihai.coana@hotmail.com
Editor: S.C. GENERAL MEDIATECH S.R.L.
ISSN: 2734-7206; ISSN-L: 2734-7206; ISSN online: 2734-7214

Redacția:

- Prof. Mihai-Ionuț Coană
- Pr. Marius-Olivian Tănăsie
- Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
- Pr. Daniel Budeanu
- Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu
- Dumitra Groza – corectură
- Monica și Radu Buțu
- Marius Stochițoiu
- Tiberiu Grigoriu – DTP

Redacția are dreptul luării deciziei de publicare și stabilirii datei și formei de apariție, integrale sau parțiale, după caz, a materialelor primite spre publicare.

Responsabilitatea pentru textele publicate revine în exclusivitate autorilor. De asemenea, trebuie respectată legea dreptului de autor. (Legea 8/1996)

Revista este disponibilă și pe site-ul: www.caleaortodoxa.com

Tipar: Tipografia Universității „Constantin Brâncuși”,
telefon 0253/214.307, int. 415

aceasta?”. În orice ectenie scurtă sau obișnuită, există o rugăciune către Maica Domnului. Sunt binecunoscute rugăciunile către Maica Domnului, cum ar fi „Cuvine-se cu adevărat” sau „Apărătoare Doamnă”.

Prima dintre acestea este cântată la fiecare Sfântă Liturghie. Dacă este vreun praznic împărătesc, atunci avem un axion special pentru sărbătoarea respectivă. Rugăciunea aceasta este cântată și la Utrenie. Sunt numeroase acatiste în cinstea Maicii Domnului. Aceasta are și paraclise. Iar ultimul mare praznic împărătesc al anului bisericesc este tot în cinstea Maicii Domnului, și anume adormirea sa. Iisus Hristos putea să ne mântuiască și fără să ia fire omenească. Însă, a ales să se smerească pentru a ne arăta marea Sa iubire de oameni. Dacă modelul demn de urmat pentru un bărbat este Iisus Hristos, modelul demn de urmat pentru femei este Maica Domnului. Dacă am putea să ne scuzăm că Iisus Hristos este și Dumnezeu și nu putem să fim ca El, în schimb, Maica Domnului a fost om ca noi. Însă, viețuirea ei nu va putea să fie egalată de către nimeni.

Sunt numeroase predici în cinstea Maicii Domnului. Dacă pe mama noastră o iubim, cu atât mai mult trebuie să o cinstim pe Maica Domnului. Dacă am fi măcar un sfert de smeriți cât este Maica Domnului, am fi mai buni. Dacă Iisus Hristos este „Noul Adam”, așa cum a zis Sfântul Apostol Pavel, Maica Domnului este „noua Evă”. Dacă prin greșeala lui Adam și a Evei, am devenit muritori cu trupul, prin Iisus Hristos și Maica Domnului, am redobândit raiul pierdut.

Maica Domnului este mereu reprezentată în Sfintele Icoane alături de Fiul Său Unul-Născut. Din păcate, în ziua de astăzi, femeia nu mai este prețuită așa cum ar trebui. Este adevărat că sunt și femei care își avortează copiii sau își abandonează pruncii. Însă, și bărbatul este vinovat de avortul soției, dacă este de acord cu aceasta, și mai ales dacă o obligă să facă avortul. Însă, din păcate, violența din familie este o mare problemă. Mai grav este că se răspândește femucidul. Femeile, în general, n-au o forță așa de mare fizică precum bărbații. Plus că femeile fac, de obicei, toată munca din casă. Ele gătesc, spală, fac curat, îi ajută pe copii la teme. Însă, din ne-

fericire, unii bărbați chiar nu știu să aprecieze ceea ce fac femeile pentru ei. Uneori, din păcate, nici copiii nu își prețuiesc așa cum ar trebui mamele lor.

Tocmai pe ele, care i-au născut și i-au crescut. Chiar și o mamă care și-a abandonat copilul, tot este mamă fiindcă ar fi putut să facă avort și să scape de copilul ei. Sau sunt femei care, deși nu sunt mama unui copil, a preferat să îl crească. Sau bunicile care și-au crescut nepoții, tot la fel, trebuie să fie cinstite. Măcar un „la mulți ani” de ziua lor de naștere sau de ziua onomastică merită și ele. Sau atunci când apar probleme medicale, ele trebuie să fie ajutate. Pensiile sunt mici. Dar copiii au salarii mai mari decât pensiile mamelor, de obicei. Un mic ajutor financiar este binevenit. Medicamentele sunt scumpe. Atunci când ei erau mici și din acea alocație sau bursă de merit ori socială, nu putea să trăiască, și mamele și-au ajutat financiar copiii. În general, educatoarele și învățătoarele sunt femei. Câte iubire și cât efort depun pentru educarea și învățarea copiilor noștri. Cei șapte ani, din păcate, încep să cam lipsească de la unii copii. Însă, nu doar mamele sunt responsabile de educația propriilor copii. Și tații au aceeași obligație morală față de copiii lor.

Foarte multe românce poartă numele Sfintei Fecioare Maria. Este bine că încă sunt „la modă” nume de sfinți. Din păcate, întâlnim din ce în ce mai multe nume care nu sunt nici românești, dar mai ales nici nume de sfinți. Să o cinstim pe Maica Domnului în fiecare zi.

Oricât de ocupați am fi, o mică rugăciune către Maica Domnului, avem timp să facem. Sau de ce nu, să citim un acatist sau un paraclis al Maicii Domnului. Mai mult de un sfert de oră nu ne va lua ca timp să citim un paraclis sau un acatist al Maicii Domnului. Este bine să purtăm cu noi o iconiță a Maicii Domnului. Însă, trebuie să ne rugăm și la ea. Sunt și numeroase biserici care poartă ca hram pe Maica Domnului. Să nu fie ziua de astăzi una obișnuită. Să nu sărbătorim doar prin petreceri cu mâncare și băutură, dacă avem sărbătoriți. Cel mai important ar fi să ne rupem din timpul nostru și să ne rugăm la Maica Domnului.

Prof. Ionuț-Cătălin I. Popescu

(reflecție la 8 septembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Răstignirea - Înălțarea pe Sfânta Cruce!

„Deci Pilat ... L-a dus afară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul numit «pardosit cu pietre», iar evreiește Gabbata. Și era Vinerea Paștilor, cam la ceasul al șaselea, iar Pilat a zis iudeilor: Iată, Împăratul vostru! Deci au strigat aceia: Ia-L! Ia-L! Răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Împăratul vostru? Arhierii au răspuns: Nu avem împărat decât pe Cezarul. Atunci L-a dat lor, ca să-L răstignească” (Ioan 19, 6-11, 13-20, 25-28, 30-35).

Lucrarea diavolului a fost nimicită în momentul când Domnul nostru Iisus Hristos a fost răstignit, pentru că el se aștepta să câștige pe Hristos și în acest moment a pierdut și pe cei

care îi dobândise deja, căci în clipa Răstignirii, cei morți au înviat. Moartea Domnului are loc înaintea tuturor, în public, în timp ce lumea privea cum era răstignit, deși diavolul care a fost zdrobit de cruce a încercat ca moartea lui Hristos Domnul să fie în taină.

Deși mulțimile cereau condamnarea Lui considerându-L vinovat, Pilat le stă împotrivă, arătând nevinovăția: „Luați-L voi și-L răstigniți, căci nu găsesc în El nici o vină”, ca și cum le-ar fi spus, omorâți-L voi, dacă legea voastră condamnă pe cel fără păcat și pedepsește în mod înfricoșător pe Cel fără vină, iar când va fi răstignit, diavolul voia ca să împiedice jertfa și

moartea Domnului acceptată din dragoste pentru făptura Sa, vorbind prin gura iudeilor: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce! (Matei 27, 40). Și cu toate că putea să învieze imediat, Domnul nu a făcut aceasta, ca noi să credem în moartea Sa cea adevărată.

Răutatea iudeilor se arată prin aceea că deși Îl aduseseră pe Mântuitorul la guvernatorul Pilat ca să decidă în privința Sa, totul se petrece în mod contrar, judecătorul Îl apără și Îl achită ca nevinovat, spălându-se de orice vină, ei sunt încredințați să săvârșească o faptă care în mod obișnuit nu le era permisă: „luați-L voi și-L răstigniți”, iar ei singuri au arătat motivul osândirii: „Noi avem lege și după legea noastră El trebuie să moară, că S-a făcut pe Sine Fiu al lui Dum-

nezeu”. Și totuși Legea pe care o invocă ei și la care aleargă pentru a-L condamna pe Domnul, le spune: „nouă nu ne este îngăduit să omorăm pe nimeni”.

Pilat se teme auzind că Hristos Domnul S-a numit pe Sine Fiul lui Dumnezeu, în timp ce oamenii care cunoscuseră acest adevăr atât prin cuvânt cât și prin faptă în loc să Îl se închine, ei Îl osândesc la moarte. Dar acuzarea adusă de ei că El ar fi păcătuit împotriva lui Dumnezeu, l-au făcut pe Pilat mai atent și cu o grijă mai mare față de Domnul Hristos decât înainte. Tăcerea Domnului înaintea lui Pilat arată nevinovăția Sa, după cuvântul prorocului: „ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu Și-a deschis gura Sa (Isaia 53, 7). Cuvântul a fost fără de cuvânt, căci dacă ar fi vorbit, nu s-ar mai fi lăsat bîrîit și nu ar mai fi fost răstignit, iar Adam nu ar mai fi fost mîntuit. Când Pilat credea că nimeni și nimic nu poate să împiedice hotărîrea, ca și când nimic nu l-ar putea face să dea un verdict împotriva voinței sale, Domnul a răspuns: „N-ai

avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea, cel ce M-a predat ție mai mare păcat are” (Ioan 19, 11).

Domnul Hristos nu spune că Tatăl l-ar fi dat pe Fiul spre răstignire fără voia Sa, ci că Fiul Unul Născut S-a dat pe Sine să sufere pentru noi, iar că Tatăl a suferit împlinirea acestei taine în El. De aceea se vedește, voința cea una a lui Dumnezeu, adică atât consimțământul Tatălui cât și bunăvoința Fiului, iar această putere de care vorbește Pilat, tot de sus i-a fost dată, arătând că nici Pilat nu este absolvit de păcat, chiar dacă păcatul lui Iuda este mai mare. Conștient de nevinovăția Domnului „Pilat căuta să-L elibereze; iar iudeii strigau zicând: Dacă Îl eliberezi pe Acesta, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului” (Ioan 19, 12). Dând dovadă de lașitate, auzind că va deveni dușman al cezarului, a dorit mai degrabă să devină dușmanul Celui Preaînalt, și astfel le-a împlinit dorința, predându-L lor, fără să aibă această obligație, preferând viața sa în schimbul Vieții!

Dat fiind ucigașilor, aceștia si-au bătut joc de demnitatea Sa, și l-au silit să-și poarte Crucea, altarul de jertfă prin care omenirea a recâștigat stăpînirea asupra păcatului și a morții. În acest sens Sfântul Chiril al Alexandriei în Comentariul la Evanghelia după Ioan spune: „Moartea Domnului s-a dovedit a fi restaurarea nemuririi și înnoirea vieții noastre. Osândit la moarte, deși nevinovat, a mers mai departe purtând pe umeri crucea pe care avea să pătimească. Hristos a făcut aceasta pentru noi, luând asupra Sa pedeapsa pe care Legea o puneă cu dreptate asupra celor păcătoși, lăsându-Se blestemat pentru noi, după cum se spune în Scriptură că: Blestemat este tot cel spînzurat pe lemn (Gal. 3, 13)... Noi, cei care am săvârșit mulțime de păcate, ne aflăm sub acest vechi blestem pentru că am refuzat să ne supunem Legii lui Dumnezeu. Iar pentru a ne elibera, El, Cel fără de păcat, a luat blestemul asupra Sa. Pentru că Hristos este Dumnezeu, aflat mai presus decât toate, suferința Sa a fost suficientă pentru toți, iar moartea Sa în trup a fost răscumpărarea tuturor. Și astfel, Hristos Și-a purtat crucea, o cruce care de drept nu era a Sa, ci a noastră, a celor care eram sub osînda Legii... Într-adevăr, Domnul nostru Iisus Hristos ne-a avertizat că cel care nu-și ia crucea și nu-l urmează nu este vrednic de El (vezi și Matei

10, 38). Eu cred că luarea crucii înseamnă doar renunțarea la lume pentru Dumnezeu și dacă asta se cere de la noi, punerea nădejii în viitoarele binecuvântări înaintea vieții pe care o trăim acum în trup. Domnul nostru Iisus Hristos nu S-a rușinat să poarte crucea pe care noi o

meritam, făcând aceasta din dragoste pentru noi" (<https://doxologia.ro/inaltarea-sfintei-cru-ci-comentarii-patristice>).

Pr. Prof. Gheorghe Ionașcu
(predică la Înălțarea Sf. Cruci, 14 septembrie)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezie creștină

Sfinții și Dreptii Dumnezeiești Părinți Ioachim și Ana (Părinții Maicii Domnului - 9 septembrie)

Cât de minunat e Domnul
În tot ce-a înfăptuit,
Ca să putem înțelege
El la toate S-a gândit!

Fiindcă se apropia
Patima cea de bunăvoie
Și pentru a nu se tulbura,
Ucenicii aveau nevoie,

Să priceapă multe lucruri
Pe care le vor vedea,
Începând cu judecarea,
Pân-la răstignirea Sa.

Când lui Petru i s-a descoperit,
Că Iisus e Hristos, Fiul lui Dumnezeu,
A început a dezvălui
Despre chinul și calvarul Său.

Ei s-au întristat cu toții,
Dar pentru a nu se sminti,
Nu i-a lăsat în voia sorții
Și-a-nceput a-i pregăti.

După doar câteva zile
Domnu-a pornit înspre Tabor,
În latura Cezareei,
Cu ucenicii și mult popor.

A hotărât să le arate
Slava Dumnezeirii Sale
Și a selectat doar trei,
Să-i fie martori pe cale.

A lăsat atunci sub munte
Mulțime mare de popor.
Cum toți știau să-L asculte,
Așteptau un ajutor.

Cu **Petru, Iacob și Ioan,**
Pe **Tabor**, sus, a urcat
Și cum făcea de-atâtea ori,
Îndelung, El S-a rugat!

Îngreuiată de lungul drum,
Cum este firea omenească,
Cei trei ucenici, de-acum
Au reușit să se-odihnească.

Când bine ei s-au deșteptat
Și îl priveau cu luare-aminte,
De ce-au văzut, s-au minunat
Și au rămas fără cuvinte,

Sfinții **Ioachim și Ana,**
Au trăit în curăție;
Învrednicindu-se în toate,
Plăcuți lui Dumnezeu să fie.

Erau o familie aleasă,
Cu credință-n Dumnezeu,
Ce-au născut la bătrânețe
Pe Maica Fiului Său.

Cu-o educație deosebită,
Ei se trăgeau din neam ales;
Au dus o viață cinstită
Și roade bune au cules.

Sfântul și Dreptul Ioachim
Era de neam împărătesc,
Iar soția sa, **Sfânta Ana**
Era dintr-un neam preoțesc.

Fiind de familie bună
Aveau bogăție pământească,
Dar mai presus de toate,
Aveau o bogăție duhovnicească.

Ei erau drepti și cinstiți
Și trăiau fără de prihană
Și din toate câte-aveau,
Împărțeau și de pomană.

O parte dădeau celor săraci,
Iar alta lui Dumnezeu
Pentru trebuințele bisericesti,
Ducând-o la arhiereu.

Nu erau în acea vreme
Oameni mai bineplăcuți
Decât ei, cu viață neprihănită
Și-n fapte bune neîntrepuți.

Au dus o viață după legea
Și porunca lui Dumnezeu,
Și-au ajuns la bătrânețe
Rugându-se tot mereu,

Ca să aibă ei urmași
Și nicicând n-au încetat,
Chiar de știau că sunt sterpi,
Tot timpul ei au sperat.

Lacrimi multe au vărsat,
Cu mult post și rugăciune,
Cu plecare de genunchi
Și cu multe fapte bune.

Zeci de ani au așteptat
Cu nădejde și credință;
Se rugau neîncetat
Cu neînteruptă stăruință.

Plecând Ioachim cu daruri,
Cum făcea de obicei
La biserică, la un praznic mare,
A fost întâmpinat de arhiereu.

Isahar, n-a vrut să primească
Darurile aduse spre cinstire;
Dimpotrivă, l-a refuzat,
Ocărându-l pentru nerodire.

Tot așa și un evreu,
L-a certat pentru îndrăznire
Că-aduce daruri ca și ei,
Fiind el fără de rodire.

A plecat mâhnit, întristat,
Rușinat și cu părere de rău,
La păstorii lui din pustie,
Să se roage lui Dumnezeu.

A plâns cu lacrimi amare,
Dar n-a deznădăjduit
Și-a amintit de Avraam și Sara,
Care la bătrânețe au rodit.

A hotărât ca 40 de zile,
Să petreacă-n rugăciune,
Depart de casa sa,
Fără să mănânce pâine.

Domnul, Care vede toate,
A văzut cugetul lor curat
Și-n a douăsprezecea zi
Pe amândoi i-a cercetat.

Ana, plângând în grădină,
Fără nicio mângâiere
Se ruga din tot sufletul
Și continua să spere.

Cum stătea dusă pe gânduri,
Deodată a auzit,
Glasul Îngerului Gavriil,
Care să-i spună vestea a venit.

-Ana, rugăciunile și suspinele
Toate, norii au străpuns
Și înaintea lui Dumnezeu
Lăcrimile tale au ajuns.

Îi spune că va zămisi
O fiică binecuvântată,
Pe Maria, prin care se va da
Mântuire la lumea toată.

A alergat Ana la Ierusalim
Să dea mulțumire lui Dumnezeu,
Cel Care S-a milostivit
Și i-a adus darul Său.

În același timp, același Înger
S-a arătat și în pustie
Și i-a spus lui Ioachim
Minunata bucurie.

Ca semn că-i adevărat,
La Templul din Ierusalim l-a trimis,
Spunând că-o va întâlni pe Ana
Și astfel a fost convins.

Au mulțumit împreună
Și-au plecat la casa lor;
Au zămislit pe Fecioara Maria,
Nădejdea și bucuria tuturor.

Văzând viața lor curată,
Dumnezeu a hotărât
Ca prin fiica lor cea sfântă,
Să pogoare pe Pământ.

Trebuia să vină-n lume
Cea mai minunată fată
Dintre toate pe pământ;
De mii de ani așteptată.

Din părinți preaînfrânați,
S-a născut Sfânta Fecioară,
Că erau ei la bătrânețe;
Ana născând prima oară.

Maria s-a născut la începutul
Anului Bisericesc (8 septembrie);
Fiind o scară vie către Cer
A neamului omenesc.

Ca o stea călăuzitoare
În noaptea de păcate,
A apărut ca Fiul Ei Cel Preaînalt
Să ni le șteargă toate.

Cine va putea vreodată,
Să descrie în cuvinte

Frumusețea și darurile
Acestei copile sfinte!?

Nu se găesc în lumea asta
Părinți curați mai fericiți,
Decât Ioachim și Ana
Și-atât de îmbunătățiți.

C-au născut așa minune,
Mai-naltă decât toată zidirea,
Prin care „taina cea din veac”
Va reînnoi omenirea.

Datoare le e toată zidirea,
Că prin cei doi s-a născut
Cea mai sfântă-n tre fecioare
Și mântuirea noastră a început.

De nașterea ei minunată,
Cerul și pământul s-au bucurat,
Că prin vrednicia ei, toți,
Din păcat ne-am ridicat.

În a opta zi, părinții,
Au făcut un ospăț mare,
Punând numele Maria,
Celei fără de asemănare.

Au vegheat cu dăruire
Trei ani, comoara neprețuită,
Fiind conștienți de menirea-i,
Cu care-a fost investită.

Ca prinos de bună mireasmă,
Ana a dat-o lui Dumnezeu,
Pentru că o promisesese
Pe când era-n pântecul său.

La trei ani și jumătate,
Printr-o ceremonie frumoasă,
Însoțită de părinți și fete
A părăsit sfințita-i casă.

Îmbrăcată-n cămășuță albă,
Cu părul despletit pe spate,
Ca o porumbiță albă,
A urcat treptele toate.

Pe-a douăsprezecea treaptă
A templului, era pragul de argint,
Lustruit ca o oglindă,
Peste care ea a sărit,

Purtată de arhiereu în brațe,
Bucuroasă și senină,
C-a ales să crească-n Templu,
Această copilă divină.

Părinții veneau și se-ndulceau
De frumusețea ei îngerească
Și mulțumeau lui Dumnezeu
Pentru comoara cea cerească.

Maria intra în Sfânta Sfințelor,
Unde Arhanghelul Gavriil o vizita;
I-aducea mană din Cer
Și să citească Scripturile o învăța.

O pregătea cu răbdare,
Pentru marea-i misiune,
De-a ne fi mijlocitoare;
Și ea se umplea de-nțelepciune.

Arhiereul era uimit,
Văzând Arhanghelul vorbind cu ea;
Prin calitățile ei deosebite,
Tot poporul o iubea.

Când Maria a împlinit șapte ani,
Ioachim la Cer a plecat
La vârsta de 80 de ani,
Iar Ana la templu s-a mutat,

Ca să fie împreună
Cu Sfânta Fecioară Maria;
Văzându-i calitățile cerești,
Îndoita-i era bucuria.

După terminarea treburilor,
Copila Sfântă se retrăgea
În Sfânta Sfințelor,
Unde postea și se ruga.

Când a împlinit 10 ani
Și Sfânta Ana a plecat,
La vârsta de 79 de ani
Și la Cer s-a ridicat.

De-acolo, de sus, veghează
Sfinții Părinți Dumnezeiești
Și se roagă pentru noi,
Împreună cu celele îngerești.

Ei ne sunt exemple vii
De răbdare și speranță,
Care-au cules bucurii
Rugându-se-ntreaga viață.

Noi îi rugăm cu căldură
Să ne fie ocrotitori,
Iar celor ce-și doresc copii,
Să le fie de-ajutor!

Îi cinstim cu bucurie (pe 9 sept.)
Pentru că ne-au dăruit,
Pe Maica Domnului Iisus,
Prin Care, noi ne-am mântuit!

Dumitra Groza

(9 sept. 2016)

Sursă foto:doxologia.ro

Poezie creștină

Sfântul Cuvios Ioan de la Prislop (13 septembrie)

Câtă grijă ne-a purtat
Dumnezeu cel preamărit;
Pe noi ne-a binecuvântat
Și mulți sfinți ne-a dăruit.

Unul dintre cei hărăziți
Să ne fie exemplu viu,
Remarcat printre sihaștri
Care a stat în loc pustiu,

Este Sfântul Cuvios Ioan,
Ce-n Silvașul de Sus s-a născut
Într-o familie minunată
Și în credință a fost crescut.

Sfântul Nicodim de la Tismana
O mănăstire-a-ntemeiat, (sec. XV)
Aici la Prislop-Hunedoara,
Un loc, de satul lui Ioan, apropiat.

La căsătorie Ioan a renunțat,
Din dragoste pentru Hristos,
În obștea Mănăstirii a intrat,
Aducând sufletului său folos.

La sfârșitul secolului al XV-lea,
Într-o Sfânta Mănăstire
Nevoindu-se aici mulți ani
Spre a Domnului cinstire.

Aspre ostenele a îndurat,
Rugăciuni neîncetate,
Lacrimi și post îndelungat,
Dar le-a biruit pe toate.

Sporind mult în sfințenie,
Cuviosul Ioan s-a retras
Și-n a inimii curăție,
Mulți ani aici a rămas.

Pe valea pârâului Silvuț
În deplină liniște a stat,
La un km de mănăstire
Și o mică chilie și-a săpat,

Cu dalta în malul stâncos
Al pârâului de munte,
Că în acest mediu răcoros
Voia în liniște să-asculte,

Smerit, glasul lui Dumnezeu,
În ciripitul încântător
Și foșnetul pădurii mereu,
Trăind într-un loc înălțător.

Mulți ani cu credință s-a rugat
În post și smerită rugăciune,
Iar Dumnezeu l-a ascultat
Dăruindu-i înțelepciune.

În această pustietate,
Mulți ani Ioan s-a ostenit
Și le-a biruit pe toate,
Că diavolul cu multe l-a ispitit:

Uneori cu somnul îl luptau,
Alteori cu dureri ale trupului,
Cu duhul desfrânării-l chinuiau
Și cu încercări ale sufletului,

Dar fericitul sihastru cădea
În genunchi, cu mâinile la cer înălțate,
În profundă rugăciune se-afunda,
Să fie izbăvit de păcate.

De jos, Ioan nu se ridica
Și stăruia în rugăciune,
Până ce pe demoni îi alunga,
Primind astfel înțelepciune.

Câți ani s-a nevoit aici
Și pe câți a vindecat
Cu ale sale sfinte rugăciuni
Și pe câți cu sfaturi a îndrumat,

Sau care au fost ostenele
Cele ce-n taină le-a făcut,
Zbuciumul și frământările
Doar Bunul Dumnezeu le-a știut.

La „casa sfântului” (la Prislop)
Mulți bolnavi îl vizitau
Și-n acest minunat loc
Cu multă credință se încărcau.

Prin ale sale rugăciuni,
De bolile lor se vindecau,
Încât era cunoscut în tot ținutul
Și tot mai mulți îl vizitau.

Văzând diavolul că este biruit,
Prin smerenie și rugăciune

De acest sihastru îmbunătățit,
A ales o altă înșelăciune.

În timp ce sfântul își săpa
Cu dalta-n perete o fereastră
De pe malul celălalt se-auzea,
O pocnitură-n liniștea sihastră.

Un om ce la vânătoare-a plecat,
A văzut din depărtare
Ceva ce parcă s-a mișcat
Și cu multă nerăbdare,

Pe trăgaci rapid a apăsă,
Crezând că e un animal sălbatic,
Dincolo de pârâu ce s-a mișcat
În acel loc singuratic.

Cu voia Bunului Dumnezeu,
Sfântul Ioan la cer a plecat,
Pregătit, ca fecioarele înțelepte,
Că întreaga lui viață s-a rugat.

În mâinile Mântuitorului Hristos
Sufletul său curat a încredințat,
C-a trăit viața-ntreagă cu folos
Și doar cele bune a lucrat.

A plecat ca un martir
Și un rugător neadormit
Pentru tot neamul românesc,
Un mijlocitor neobosit.

La Tronul Preasfintei Treimi,
Pentru români se roagă mereu,
Ca prin ale sale rugăciuni
Să ne ocrotească Dumnezeu.

În iunie 1992, Cuviosul Ioan,
De BOR, a fost canonizat
Și cu multă evlavie și recunoaștere
În calendar a fost adăugat

Cu zi de prăznuire, pe **13 septembrie**,
Și an de an îl vom cinsti
Cu smerenie și credință,
Cât pe lume noi vom trăi.

Și azi cu mare bucurie,
La „casa sfântului” mulți se adună,
Creștini de pretutindeni vin,
Ca să se roage împreună.

Toți pelerinii de la Prislop
La Părintele Arsenie Boca ajungând,
Chiar dacă nu pot coborî la Sfântul
Ioan, spun măcar o rugăciune în gând.

Dumitra Groza

(13 septembrie 2024)

Sursă foto: doxologia.ro

Poezii de Marius Gabriel Cioroiu

Am vorbit cu Dumnezeu...

„Doamne dacă mă iubești, cu toți sfinții tăi din cer,
Dă-mi un ceas, nimic mai mult, dă poruncă să nu pier!
Drepții să-mi deschidă poarta, să fiu liber, să cobor
Să-i văd astăzi pe ai mei, chiar de ziua mea să zbor!

N-am crezut că dorul doare și am atâtea să le spun
Că-i iubesc, că-mi pare rău, n-am putut să fiu mai bun!
Să le arăt că număr anii...că aici e cald, e bine
Că nu-s singurel pe drum, că mereu te am pe Tine!

C-am plecat în mare grabă, fără să știe nimic
Și c-așa a fost să fie, să mă ierte, sunt prea mic!
Și pe lângă serafimi, voce blândă, credincioasă
La ureche îmi șoptește: că sunt așteptat acasă!”

Glas în susur de cascadă, Dumnezeu este aproape
Vocea Lui de mii de ani, peste mări și peste ape:
-Mergi în taină copil drag, ceasu-i scurt și timpul trece
Cerul apără pământul, vânt năprasnic suflă rece!

Ia aminte însă bine, să nu plângi și să nu cazi
Că vei fi blocat acolo, în uitare chiar de azi!
N-ai să poți să te întorci, n-ai să poți să mai vorbești
Vei fi lut, abur, țărână...n-ai să poți să mai iubești!

Îmi dă aripi ca să zbor...foc în stihuri ca un înger
Punți între pământ și stele, curg la vale ca un fulger!
Și păzit între arhangheli, las în urmă ce e sfânt
Mă întorc acum acasă, timpul tace-n legământ!

Nu e nimeni să m-aștepte, bocet stins curge prin sânge
Plec genunchii în răni, sughițuri, la icoana care plânge!
Și-n adâncuri e tăcere, spre mormânt alerg grăbit
Drepții să îmi dea putere, sufletul îmi e slăbit!

Flori uscate, frunze moarte, dau s-aprind o lumânare
Candela spartă se stinge, nici tămâie nu mai are!
Nu au mai venit pe aici, viața merge înainte
Să mă lase așa cum sunt, să rămân în cele sfinte!

Astăzi s-a împlinit un an...m-au uitat toți, rând pe rând
Și-n biserica cea veche, intru trist și tremurând!
Ia-mă, Doamne, înapoi, să nu-mi fie așa de greu
Peste lume, peste mare, înapoi la Dumnezeu!

Mi-este frig și încă doare dar mă scutur și-i zăresc
Într-un colț stingher, uitat, pe cei pe care-i iubesc!
Sunt aici toți pentru mine, ochii-n lacrimi își ascund
N-au întârziat niciunul, toți sunt triști și suferind!

În căderi și îndoieli, toată viața am fost lovit
Sunt acum cu pacea lor, pot să plec, sunt liniștit!
Se așterne iar speranța, lacrimi sfinte-mi curg pe față
S-a dus ceasul, s-a dus clipa, tot ce-a mai rămas din viață!

Dar vai, clopotele bat, mintea mea se rătăcește
Sunt gata să merg acum, ia-mă, Doamne, poruncește!
Să-mi trimiți curaj să zbor, pumnii strânși, ochii spre cer
Am deja lutul în mine, aripi frânte, numai fier!

Mă înalț într-o secundă, printre sfere fără nume
Și trăsnet pic ca un fulger, la picioare-Ți cad, Stăpâne!
N-am ținut cuvântul dat și m-am stins precum o stea
Mi-au căzut lacrimi în palmă, am rămas cu dragostea!

„O! te-ndură, Doamne sfinte, a fost vis și mă trezesc
Plin de patimi la icoană, plec genunchii, îți mulțumesc!
Arde-n candelă lumina, de trei zile nu se stinge
Ce minune o fi și asta? Sfântul de pe cruce plânge!”

Cimiș și Lia¹

Cimiș, sărutând pământul
Toamna-n brazda tinereții!
Plugul își cerne veșmântul
În lumina tinereții!

Lia cheamă ploaia dulce
Coace-n bobi pâinea iubirii!
O stropește-n semn de Cruce
În cuptorul mănăstirii!

Se iubesc sub mii de stele
Prin izvoare cristaline!
Rai de fluturi, albastrele
În ochii lor scânteii divine!

Au fugit de gura lumii
De-ndoieli, bârfe, minciuni!
Duși departe-n ceasul vremii
Liberi, fără de stăpâni!

Prin păduri de basm, cascade
Mori de vânt, poteci, hotare!
Flori și pomi cu multe roade
Stupi, fântâni și câprioare!

Jertfa lor de atâta vreme
Pe Moldova ocrotește!
Pilde scrise în poeme
Dragostea lor încă trăiește!

¹ Poezia face referire la legenda numelui orașului Cimișlia (azi, în Republica Moldova), din Cimiș (un constructor, zidar) și Lia (nume de fată de origine turcă), între care ar fi existat o frumoasă poveste de dragoste (<https://en.wikipedia.org>) (n. red.).

Crucea – semnul biruinței și calea mântuirii

„Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?” (Marcu 8, 34-38; 9, 1).

În calendarul ortodox, Duminica de după Înălțarea Sfintei Cruci are un caracter aparte. Dacă sărbătoarea din 14 septembrie ne-a așezat în fața Sfintei Cruci ca

semn cosmic al biruinței lui Hristos asupra morții, pericopa evanghelică de astăzi (Marcu 8, 34–38; 9,1) ne aduce aminte că această biruință trebuie să devină și experiența noastră personală. Hristos spune limpede: „Cel ce voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie”.

Lepădarea de sine nu înseamnă dispreț față de viața omului sau anularea personalității, ci eliberarea de tirania egoismului. Într-o lume care promovează voia proprie, confortul și autoafirmarea cu orice preț, Evanghelia ne cheamă să redescoperim libertatea adevărată: a face

voia lui Dumnezeu. Hristos Însuși, în Grădina Ghetsimani, S-a rugat: „Nu voia Mea, ci voia Ta să se facă”. Aceasta este adevărata lepădare de sine – încredințarea vieții în mâinile Tatălui.

Crucea nu este doar necazul, boala sau greutatea exterioară, ci și asumarea responsabilității de a fi creștin. Este lupta zilnică împotriva păcatului, efortul de a răspunde cu bine la rău, puterea de a ierta când am fi tentați să ne răzbunăm. Crucea ne învață că suferința purtată cu credință devine drum către lumină, iar răbdarea nu este pasivitate, ci rod al iubirii.

A-ți lua crucea nu e de ajuns, dacă nu Îl urmezi pe Hristos. El merge înainte și ne arată calea: blândețe, smerenie, jertfelnicie. De aceea, a fi ucenicul Lui înseamnă a-L urma în tot ce facem: în rugăciune, în milostenie, în viața de familie, la locul de muncă.

Evanghelia de azi ne întreabă: „Ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă își pierde sufletul?” (Mc 8,36). Într-o societate obsedată de succes, posesiuni și imagine, Crucea ne pune în față întrebarea fundamentală: ce preț are sufletul nostru? Cât investim în ceea ce e trecător și cât în ceea ce e veșnic?

Crucea rămâne semnul iubirii lui Dumnezeu și calea mântuirii omului. Ea nu este doar un obiect de cult, ci o chemare personală: să ne lepădăm de sine, să ne purtăm crucea și să urmăm lui Hristos. Numai așa vom înțelege că, dincolo de orice încercare, Crucea duce întotdeauna la Înviere.

Să cântăm și noi împreună cu Biserica această frumoasă cântare: „Crucii Tale ne închinăm, Hristoase, și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim”. Amin.

Pr. Alin Constantin Nicola

(predică la Duminica după Înălțarea Sf. Cruci, Lua-rea Crucii și urmarea lui Hristos, 21 septembrie)

Sf. Ev. Marcu 8, 34-38; 9, 1)

Sursă foto: doxologia.ro

Preacinstirea Maicii Domnului

Preacinstirea pe care Biserica o aduce Maicii Domnului este reflectarea cinstirii pe care Însuși Fiul o acordă Maicii Sale, în cadrul creației, ca celei dintâi făpturi. Sf. Ioan Damaschin scrie: „Cu adevărat tu ești mai de preț decât întreaga creație, că doar din tine singură Creatorul a primit pârga firii noastre dumnezeiești. Trupul Său L-a făcut din trupul tău, sângele Său din sângele tău. Dumnezeu S-a hrănit cu laptele tău, iar buzele tale au fost atinse de buzele lui Dumnezeu.” Pe această intimitate se bazează prezența Maicii Domnului în Biserică.

Ca și la ceilalți sfinți, Preacinstirea Maicii Domnului în cultul public al Bisericii s-a manifestat, încă de la început, prin mai multe forme sau modalități de expresie. Cea dintâi formă cultică a fost instituirea de sărbători, zile în cursul anului bisericesc, consacrate pomenirii și cinstirii ei. Mai apoi, creștinii s-au manifestat prin cântări și rugăciuni deosebite, prin slujbe speciale, prin zugrăvirea de icoane, prin rostirea de predici și omilii și chiar prin purtarea numelui ei de către foarte mulți credincioși.

Creștinii ortodocși rostesc sau cântă des Cântarea

Maicii Domnului, acasă dar și în Biserici, la slujbele de dimineață, numite Utrenii:

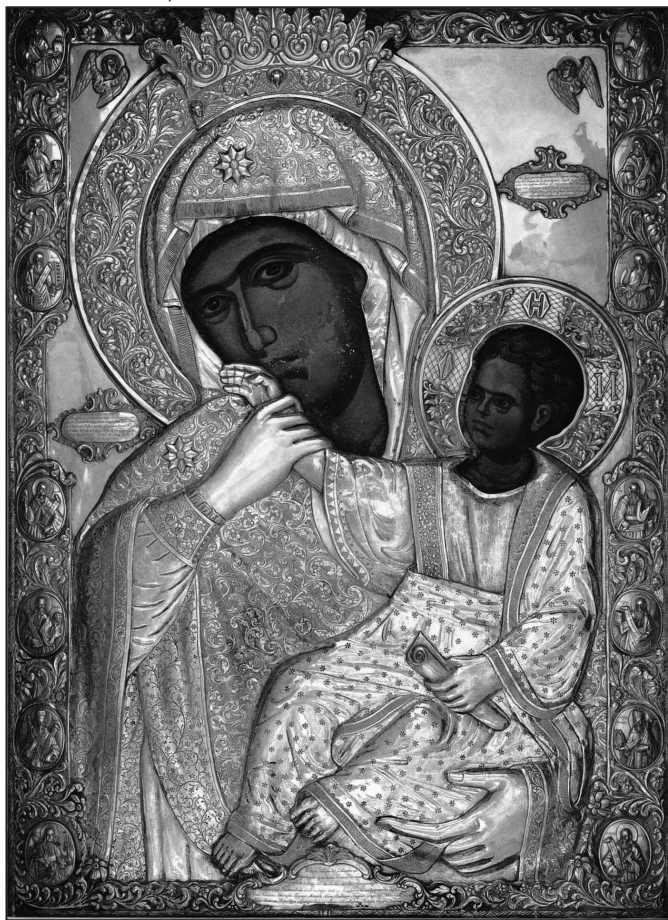
„Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât Serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim”.

Cel mai important eveniment al istoriei este întruparea Fiului lui Dumnezeu. Noi creștinii ortodocși credem „întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toți vecii: Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl prin Care toate s-au făcut. Care pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire: S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om” (fragment din Crezul Ortodox de la Niceea).

Este Fecioara întru totul curată care L-a născut (în mod supranatural) pe Fiul lui Dumnezeu, Iisus din Nazaret. Întruparea Fiului lui Dumnezeu este adevărul central al creștinismului ortodox. Nu există slujbă ortodoxă pu-

blică în cadrul căreia să nu auzim rugăciuni sau cântări adresate Maicii Domnului. La vârsta de 16 ani, Maica Domnului L-a născut pe singurul ei Fiu, Domnul nostru Iisus Hristos. A mai trăit încă 50 de ani, ani în care a fost de mare folos celor din jurul ei și lumii întregi. Maica Domnului a trăit așadar 66 de ani.

Referindu-se la lucrarea ei duhovnicească, Sf. Siluan Athonitul (†1938) spunea: „*Maica Domnului este mai presus decât toți în smerenie, de aceea o fericesc pe ea toate neamurile pe pământ și îi slujesc toate puterile cerești; și pe această Maică a Sa Domnul ne-a dat-o spre apărare și ajutor*”.

Tradiția patristică susține că, în dimineața Învierii, Maica Domnului a fost prima care L-a întâlnit pe Hristos înviat, nicidecum Maria Magdalena, care, atunci când a văzut piatra răsturnată de pe mormânt și pe înger, s-a spăimântat și a alergat să îi anunțe pe Simon Petru și pe Ioan (Ioan 20, 2). E o taină rămasă ascunsă evangheliștilor!

Maica Domnului a fost prezentă, împreună cu Sfinții Apostoli, la Înălțarea la cer și, respectiv, la Cincizecime, fiind alături de cei care erau „împreună, în același loc, la frângerea pâinii” (Fapte Apostolilor 2, 1).

După Înălțarea Domnului la cer, Maica Sa a rămas încă 11 ani sufletul comunităților creștine din Ierusalim, Efes și Antiohia, după care s-a întors la Ierusalim, unde s-a săvârșit cu pace, fiind înmormântată, după toată rânduiala iudaică, în Grădina Ghetsimani, de unde a fost ridicată cu trupul la cer de Fiul său, ca, împreună cu El, să împărătească în veci. Icoana praznicului surprinde momentul.

Nu se putea ca Maica Vieții să fie sortită putreziciunii. Taina acestei ridicări la cer a Maicii Domnului a fost

descifrată de Apostolul Toma care, prin pronia divină, a cerut să fie deschis mormântul. Și intrând într-însul, a aflat doar sicriul cu acoperământul și brâul ei, odoare sfinte, care au fost duse ulterior în Biserica Vlaherne din Constantinopol.

Această mărturie a fost, de altfel, principalul argument al învierii și mutării cu trupul la cer a Maicii Domnului, după cum va mărturisi Sfântul Iuvenalie, Patriarhul Ierusalimului, la Sinodul al IV-lea Ecumenic de la Calcedon (451), sinod în cadrul căruia s-au finalizat dezbaterile privind doctrina marială: maternitatea și pururea fecioria Maicii Domnului înainte, în timpul și după nașterea lui Iisus.

Însă atât sfârșitul pământesc al Maicii Domnului, cât și pururea-fecioria Maicii Domnului rămân taine ale lui Dumnezeu încă nerelevante în complexitatea lor minții omenești.

Preacinstirea Maicii Domnului a început în ziua în care Sfântul Arhanghel Gavriil i s-a arătat Fecioarei Maria în Nazaret. Evenimentul este pomenit anual, mai ales cu ocazia sărbătorii Bunei Vestiri, pe 25 martie.

Un adevărat cult al Maicii Domnului s-a dezvoltat treptat și s-a generalizat după Sinodul al III-lea ecumenic din anul 431 d.Hr. de la Efes.

Cinstirea deosebită dată Preasfintei Fecioare Maria este bine întemeiată fiindcă ea este cu adevărat mai presus decât toți sfinții din pricina vredniciei ei. Această slăvire a ei, Biserica noastră Ortodoxă o numește supravenerare sau preacinstire (υπερδουλεία).

Cele mai importante motive ale supravenerării **Maicii Domnului** sunt:

1. Viața ei impecabilă. Este singura ființă umană care a trăit fără păcat: „Maica Domnului niciodată nu a greșit, în nici un gând, și niciodată nu a pierdut harul”
2. Nașterea ei suprafirească și pururea fecioria ei (înainte, în timpul și după naștere, explicația celor 3 stele-luțe prezente în icoane, pe veșmintele ei).
3. Cea mai apropiată relație cu Dumnezeu (era și este plină de har - Lc. 1, 28) „Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca 1,48).
4. Creșterea și îngrijirea singurului Fiu al lui Dumnezeu.
5. Cea mai mare iubire a unui om pentru oameni: „dragostea ei era neasemuit mai mare decât a lui Adam în rai ... noi nu ajungem la deplinătatea iubirii Maicii Domnului”.

Gradul superior de cinstire acordată Maicii Domnului în cultul ortodox se vede și din numărul mare al sărbătorilor închinat amintirii și supravenerării ei. Pe când ceilalți sfinți sunt pomeniți, de regulă, o singură dată pe an, în ziua morții lor,

Sfânta Fecioară este sărbătorită în chip special, de mai multe ori în cursul anului bisericesc, prin praznice care comemorează nu numai adormirea sau trecerea sa la cele veșnice, ci și alte câteva momente importante din cursul vieții sale, precum și unele minuni săvârșite prin puterea ei, după mutarea din viața aceasta.

În Biserica Ortodoxă, Maica Domnului este sărbătorită de douăsprezece ori pe an.

Iată zilele speciale în care o putem cinsti și supracinsti, public:

- 1 septembrie (aducerea aminte de Soborul Maicii Domnului cel de la Icășul Miasiniei)

- 8 septembrie (Nașterea Maicii Domnului)
- 1 octombrie (Acoperământul Maicii Domnului)
- 21 noiembrie (Intrarea în Templu a Maicii Domnului)
- 9 decembrie (Zămislirea Maicii Domnului)
- 26 decembrie (Soborul Maicii Domnului)
- 2 februarie (Întâmpinarea Domnului și jertfa de curățare a Maicii Domnului)
- 25 martie (Buna Vestire)
- Izvorul tămăduirii (în vinerea săptămânii luminate)
- 2 iulie (Așezarea veșmântului Maicii Domnului în Biserica din Vlaherne)
- 15 august (Adormirea Maicii Domnului, cu 2 săptămâni de post înainte)
- 31 august (Așezarea în raclă a cinstului brâu al Maicii Domnului)

Ideea centrală a sărbătorilor în cinstea Maicii Domnului este aceea că, „prin toate lucrările tainice ale Duhului Sfânt, evidente în istoria Sfintei Fecioare, în aducerea ei la templu, în Bunavestire, precum și în Nașterea lui Hristos, Sfânta Fecioară reprezintă începutul mântuirii noastre, ea devine Biserica, pentru că Logosul cel invizibil se face vizibil prin „chipul” Său omenesc, luat din Sfânta Fecioară, din sângiuirile ei.”

În ortodoxie cultul Maicii Domnului ocupă o parte însemnată. Ea este ridicată de Dumnezeu prin har, deasupra oricărei alte făpturi. Biserica îi aduce cultul de supravenerare care este deosebit de cultul de adorare cuvenit exclusiv lui Dumnezeu. Maica Domnului a fost aleasă să slujească lui Dumnezeu ca mamă în întruparea Fiului Său pentru mântuirea lumii. Credincioșii au o mare recunoștință față de Fecioara Maria, pentru că ea

„în numele tuturor oamenilor a răspuns afirmativ la inițiativa dumnezeiască de mântuire și pentru că ea prin rugă necurmată, neîncetat mijlocește la Fiul Său pentru dăruirea către toți a harului mântuitor și a tot ajutorului dumnezeiesc”.

Părintele Stăniloae, într-unul din articolele sale ne prezintă înțelesul profund al Maicii Domnului în iconomia mântuirii, citându-l pe Teofan al Niceei, care afirmă că „toate darurile s-au revărsat din omenitatea lui Hristos, întâi în Maica Sa și din aceasta în noi” și cu toate acestea „Maica Domnului nu întrerupe contactul direct al oameni-lor cu Hristos”. Maica Domnului are cel mai deplin har „e mai plină decât oricine de energie dumnezeiască. E mai mult în Hristos sau are pe Hristos mai mult în ea.

Maica Domnului este un izvor de energie dumnezeiască în mod direct, și prin ea noi am dat lui Dumnezeu Cuvântul omenitate”.

Modelul preacinstirii Maicii Domnului este, în esență, originar din paginile Sfintei Evanghelii, întrucât, încă din timpul vieții ea s-a bucurat din partea creștinilor de toată cinstirea, persoana ei fiind totdeauna asociată în chip firesc cu aceea a dumnezeiescului său Fiu și înconjurată de dragostea și respectul celor din preajma Lui.

Biserica Ortodoxă o preacinstește pe Maica Domnului prin exprimări de genul: „Scaun de Heruvimi, Fecioara”. În Axionul Sfântului Vasile cel Mare așa este scris: „că pânțele tău mai desfătă decât cerurile s-a lucrat!” Co-moară și vistieria tuturor darurilor Duhului Sfânt a fost Maica Domnului!

Pr. Prof. Cătălin Vasile Mănescu

Sursă foto: doxologia.ro

Pescuirea minunată – chemarea la ucenicie și încrederea în Dumnezeu

În Duminica a 18-a după Rusalii, Biserica ne așază în față Evanghelia de la Luca 5, 1-11, cunoscută sub numele de Pescuirea minunată. Este una dintre cele mai vii icoane ale întâlnirii dintre Hristos și oameni, o întâlnire care schimbă vieți și dă un sens nou existenței.

Domnul Își începe propovăduirea în Galileea, pe malul lacului Ghenizaret. Mulțimea Îl asculta cu sete, iar El Se folosește de corabia lui Simon Petru ca de un amvon plutitor, pentru a le vorbi oamenilor. După ce a terminat cuvântarea, urmează îndemnul surprinzător: „Mână la adânc și aruncați mrejele!”

Petru și ceilalți pescari tocmai se întorseseră dintr-o noapte de muncă zadarnică. „Ne-am trudit toată noaptea și nimic n-am prins” – răspunsul lui Petru exprimă experiența fiecărui om care simte că munca, efortul, grija de fiecare zi nu dau rod. Este oboseala vieții, eșecul, sentimentul de inutilitate.

Dar cuvintele lui Hristos schimbă totul. Petru, deși obosit și probabil sceptic, adaugă: „dar după cuvântul Tău voi arunca mrejele”. Și în clipa aceea, mrejele se umplu de pești, încât corăbiile aproape se scufundă. Minunea nu este doar o demonstrație

de putere, ci o lecție pentru toți: fără Dumnezeu, osteneala e zadarnică; cu El, devine roditoare.

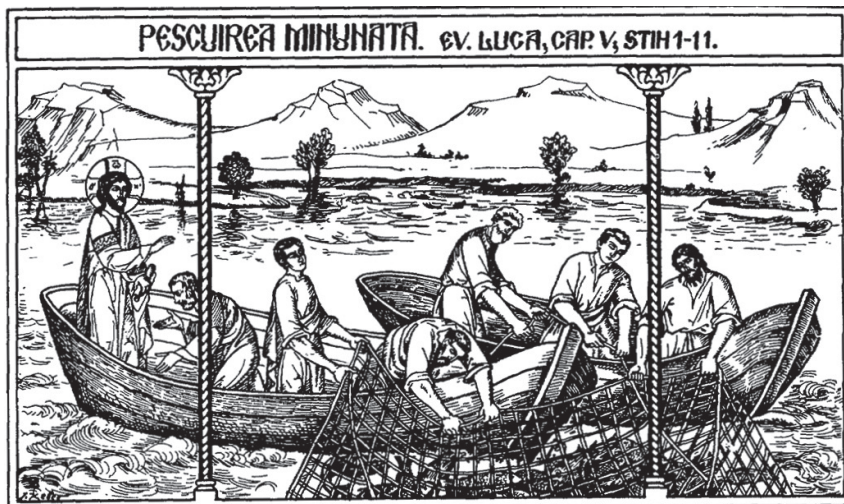
Cheia minunii stă în ascultarea lui Petru. Din punct de vedere omenesc, ar fi fost absurd să reia pescuitul la ora aceea a zilei. Dar ascultarea de Cuvânt aduce rodul. Și noi ne trăim adesea viața pe logica experienței proprii, pe calcule și planuri omenesti. Totuși, atunci când adăugăm credința, când ascultăm de glasul lui Hristos, se întâmplă lucruri neașteptate.

Ascultarea de Dumnezeu nu înseamnă întotdeauna să înțelegi, ci să crezi și să faci pași acolo unde El te cheamă.

În fața minunii, Petru cade în genunchi și spune: „leși de la mine, Doamne, că sunt om păcătos”. Minunea nu îl face să se simtă important, ci îl copleșește cu sentimentul nevredniciei. Acesta este semnul unei inimi atinse de har: când te întâlnești cu Dumnezeu, nu te înalți, ci te smerești.

Adevărata relație cu Dumnezeu nu naște trufie, ci smerenie. Nu „meritele” ne fac vrednici de chemarea Lui, ci tocmai recunoașterea păcătoșeniei noastre și dorința de a ne lăsa schimbați.

După minune, Hristos îi ridică pe pescari la o altă misiune: „De acum vei fi pescar de oameni”. Minunea nu are ca scop să le umple bărcile, ci să le arate că viața lor va căpăta un rost mai înalt. Ei vor deveni aducători de suflete la Hristos.

Aceasta este și chemarea Bisericii: fiecare creștin este, într-un fel, un „pescar de oameni”. Prin cuvânt, prin exemplu, prin iubire, prin răbdare, suntem chemați să atragem pe cei din jur către lumina lui Hristos.

Am putea extrage niște învățături din această minune a Mântuitorului, valabile pentru creștinii de azi:

1. Fără Dumnezeu, osteneala e zadarnică; cu El, viața prinde rod. Ceea ce facem cu El devine binecuvântat.

2. Ascultarea credinței deschide porțile minunilor. A face voia lui Dumnezeu înseamnă uneori a păși dincolo de logica noastră.

3. Smerenia este poarta întâlnirii cu Dumnezeu. A-L primi pe Hristos în corabia vieții noastre presupune recunoașterea slăbiciunii proprii.

4. Chemarea la misiune este universală. Fiecare dintre noi poate fi „pescar de oameni”, aducând prin viața sa mărturie despre Evanghelie.

Pescuirea minunată nu este doar o întâmplare din trecut, ci o icoană a vieții noastre. Și noi avem nopți goale, încercări zadarnice, oboseli care nu aduc rod. Dar dacă Îl lăsăm pe Hristos să urce în corabia noastră, dacă ascultăm de Cuvântul Său și aruncăm mrejele „după cuvântul Lui”, atunci viața noastră se umple de sens și de lumină.

Chemarea lui Petru este chemarea fiecăruia dintre noi: să ne încredem în Dumnezeu, să ne lăsăm schimbați de harul Lui și să devenim mărturisitori ai Evangheliei. Pentru că, împreună cu El, pescuirea vieții va fi întotdeauna minunată.

Pr. Marius-Olivian Tănăsie

(predică la Duminica a XVIII-a după Rusalii,
Sf. Ev. Luca 5, 1-11, 28 septembrie)

Sursă foto: Sf. Evanghelie

Traduceri din Sfinții Părinți

Teofan Kerameus, Arhiepiscopul Tavromeniei

Omilia 4: La Înălțarea Cinstitei și de viață făcătoarei Cruci^A

Văd astăzi bolta acestui mare templu cinstitor, asemenea unei oglinzi ce imită cerul; iar preasfântul său paviment, ca un câmp mult înflorit, împodobit cu podoaba adunării poporului; și ceata sfântului cler, asemenea unor nori ce picură rouă; iar în mijloc, înconjurat cu strălucire, Crucea cea de viață făcătoare: lemnul vieții, sceptrul împărătesc, pierzătorul demonilor, surpătorul păcatului, pricina mântuirii tuturor, a cărei cinstită înălțare am venit să o prăznuim, căci ea este semnul vădit al ridicării oamenilor din cele pământești la cele cerești prin Cruce; și fiindcă cea dintâi statoină a Crucii pe Golgota a părut lipsită de cinstie în ochii celor hulitori, înălțarea ce se săvârșește acum este preînchipuire a slavei celei viitoare, prin care Crucea se va arăta înconjurată de oștile îngerești: «Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului» (Matei 24, 30), precum a vestit mai înainte Sfânta Evanghelie. Așadar, se înalță Crucea prin mâinile iconomilor harului, dăruind sfințirea lumii celei în patru margini¹. Căci fiindcă ființarea tuturor celor ce sunt se înțelege fie în sus, fie în jos, fie către marginile laterale, căci aceasta este împărțirea celor cerești, a celor pământești și a celor de dedesubt (cf. Filipeni 2, 10), pentru aceasta Crucea, înălțându-se

prin cele patru întinderi din mijloc, cuprinzând toată făptura, o umple de propria-i slavă. Desigur, firea cea mai presus de toate, cunoscând dinainte taina ce avea să se rânduiască prin Cruce în vremurile hotărâte, în multe chipuri și în multe feluri, ca să vorbim pe limba apostolului (cf. Evrei 1, 1), a preînchipuit puterea acestora care erau în stare, fie și într-o oarecare măsură, să fie călăuziți prin cele văzute către cele înțelese.

Așadar, la facerea lumii, Dumnezeu a sădit, după cum învață dumnezeieștile Scripturi, o grădină în Eden spre răsărit, și în mijlocul grădinii a sădit pomul vieții, vestind parcă mai dinainte tuturor de sus că în mijlocul pământului avea să fie sădit lemnul făcător de viață al Crucii, purtând în sine pe Cel răstignit, pe Izvorul vieții. Și ce a voit Moise, de nu a numit aceasta plantă sau copac, ci lemn al vieții? Căci lemn se obișnuiește a se numi după tăiere. Dar prin denumirea de lemn, convinge să înțelegem în chip duhovnicesc cele viitoare. Căci, după ce strămoșul a alunecat, și tiranul a biruit, și întreg neamul s-a pornit spre răutate, și Dumnezeu a înecat păcatul prin apă, rămășița firii, Noe împreună cu toată casa sa, s-a mântuit în chip preînchipuit prin lemn; iar apa, așadar, era chip al Botezului, care

A. Traducere din limba greacă după: ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ ΤΟΥ ΕΠΙΚΛΗΝ ΚΕΡΑΜΕΩΣ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΑΥΡΟΜΕΝΙΟΥ ΤΗΣ ΣΙΚΕΛΙΑΣ, ΟΜΙΛΙΑ Δ' ΕΙΣ ΤΗΝ Ὑψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, in pag. 132, col. 184-204.

¹ Crucea, având patru brațe, este adesea interpretată ca „simbol al răspândirii Evangheliei în cele patru colțuri ale lumii” (cf. Irineu de Lyon, Adversus Haereses, V, 17,4)

avea să înecă păcatul. Iar chivotul era chip al lemnului Crucii, prin care ne-am mântuit noi, cei ce am crezut. Iar porumbița, vestind prin ramura de măslin încetarea mâniei, preînchipuia pacea adusă prin Duhul. Iar Avraam, cel mare, fiindu-i poruncit să aducă acea înfricoșătoare jertfă și să-l aducă ardere-de-tot pe Isaac, pe fiul cel unul-născut, cel iubit, l-a contemplat mai înainte în chip covârșitor de profetic, căci jertfa lui Isaac era preînchipuire a junghierii lui Iisus; și îl îndeamnă pe cel ce avea să fie jertfit să poarte lemnele arderii-de-tot, săvârșind aceasta într-un chip cu totul potrivit. Căci și Iisus, fiind dus spre jertfa pentru noi, a ieșit purtând Crucea Sa (cf. Ioan 19, 17). În această jertfă, iată că berbecul este jertfit, iar Isaac este izbăvit; și după trei zile este înapoi dat Sarei, mamei sale, istoria arătând clar că Trupul Domnului, ca o oaie, a fost dus la junghiere, după cum spune Isaia (cf. Isaia 53, 7), și a fost jertfit; iar Dumnezeu-rea a fost în afara pătimirii, și după trei zile, înviind, S-a arătat Maicii Sale, Fecioare. Iar Iacov cel sfânt, plecat fiind din casa părintească și slujind lui Laban, dar neprimind plată, astfel se arată înțelept față de Laban: luând în taină trei nuiiele, le-a așezat în adăpătoria în care obișnuiau să bea turmele (cf. Facere 30, 37-39). Și de aici, Laban cel închinător la mulți dumnezei s-a făcut sărac, iar Iacov s-a îmbogățit și a ajuns cu turme multe. Căci după Crucea cea de trei zile și după Botez, Hristos a ridicat toată turma Satanei, făcând-o o singură turmă (cf. Ioan 10, 16). Însă și când Iacov a venit în Haran, și după apusul soarelui și-a sprijinit capul pe o piatră, adormind, Scripturile spun că i s-a arătat o scară, care se întindea de la pământ până la cele cerești, iar Dumnezeu stătea sprijinit pe ea (cf. Facere 28, 11-13). Din nou, așadar, istoria îți înalță mintea către contemplație. Căci faptul că Iacov a adormit arată ieșirea lui din cele simțite, închizând simțurile trupului, iar partea conducătoare a sufletului, care prin capul său s-a sprijinit de piatră, s-a deschis către cele de sus. Înțelegi, desigur, piatra cea lepădată de cei ce zideau² cele ale Legii, care s-a făcut legătură de colț a celor două popoare; pe aceasta sprijinindu-și mintea Patriarhul [Iacov], a văzut o scară, preînchipuind Crucea, care s-a făcut nouă scară a urcușului spre ceruri; pentru aceasta și apusul soarelui îl pomenește; căci în Cruce, prin moarte, a apus Soarele dreptății, dăruindu-i ei întărire și putere. Dar și atunci când Iacov s-a închinat vârfului toiașului lui Iosif (cf. Facere 47, 31), a preînchipuit puterea împărătească ce avea să se arate prin Cruce; iar binecuvântând pe fiii acestuia și punând mâinile în crucișat, pecetluia binecuvântarea cu semnul crucii. Dar și chivotul cel de lemn³ l-a mântuit cu adevărat pe Moise, ca dintr-un alt potop, el care, făcându-se mare prin virtute și primind ocărmuirea poporului, prin chipul crucii săvârșea minunile și semnele: când prefăcând toiașul în șarpe (cf. Ieșire 4, 3; 7, 9-12), ca să arate, pe de o parte, crucea prin toiaș, iar pe de alta, prin șarpe, pe Cel ce a fost spânzurat pe ea în asemănare de șarpe (cf. Ioan 3, 14); iar altădată, prin întinderea mâinilor în chipul crucii (cf. Ieșire 17, 11-12), aducea încetare pedepselor cu care Egiptul era biciuit. Căci nu era cu puțință altfel să fie nimicită stricăciunea cea urât-mirositoare a broaștelor (cf. Ieșire 8, 1-14), nici să se destrame întinericul cel pipăibil (cf. Ieșire 10, 21-23), dacă Moise și-ar fi întins mâinile. Precum, desigur, nu s-ar fi șters urâciunea cea puturoasă a păcatului, nici nu s-ar fi risipit întinericul necredinței, de nu Și-ar fi întins Dătătorul Legii, Hristos, mâinile pe Cruce. Dar și când Moise a poruncit să se ungă cu sângele mielului pragul de sus și cei doi stâlpi late-

rali (cf. Ieșire 12, 7), ca să poată scăpa de nimitorul, îl preînchipuia pe Cel uns în chip întreit cu sângele, Mielul junghiat pentru noi (cf. Isaia 53, 7), prin Care am scăpat de nimitorul. Ce vom zice despre trecerea prin Marea Roșie (cf. Ieșire 14), când prin toiaș s-a lovit de două ori apa: drept, la despărțirea valurilor, și cruciș, la întoarcerea apei la starea dintâi? Oare nu în chip limpede se arată acolo Crucea și Botezul, prin care poporul lui Israel se mântuiește, iar oastea egipteană a păcatului este înecată în adânc? Și, cu adevărat, și lemnul aruncat de Moise în Merra (cf. Ieșire 15, 23-25), care a îndulcit cele de nebăut, era chip al Crucii, prin care Legea a devenit, după cuvântul celui între sfinți Chiril, băubilă și dulce. Căci, zice Apostolul: «*Litera ucide*» (II Corinteni 3, 6), fiind amară, dacă nu s-ar preface în dulceața Duhului. Și Amalec, străinul de neam, ar fi biruit pe Israel, de nu s-ar fi înfățișat Moise în chipul Crucii (cf. Ieșire 17, 8-13). Și Amalec cel înțeleș [duhovnicesc] stăpâna până atunci peste firea noastră, până când Stăpânul Și-a întins palmele pe Cruce. Dar și însăși toiașul care a odrăslit al lui Aaron (cf. Numerii 17, 8) arată Crucea cea sfântă, care a odrăslit mântuirea noastră. Iar auzind despre Finees că, printr-o singură lovitură de sulită, a străpuns pe madianită împreună cu evreul care desfrâna (cf. Numerii 25, 7-8), vedem preînchipuindu-se Crucea. Căci sulita este lemn întărit cu fier, prin care, împreună cu piroanele, se închipuie Crucea, cea care a nimicit răul împreună cu făuritorul lui. Iar dacă diavolul este asemănat cu israelitul, să nu se mire nimeni; căci și acela [diavolul] a fost creat ca minte văzătoare de Dumnezeu, dar, sărind de bunăvoie din rânduiala îngerească, prin înclinarea sa spre răutate, s-a făcut potrivnic sieși. Cum am putea trece sub tăcere acel fapt, care arată limpede taina, mă refer la ciorchinele de strugure și la lemnul pe care era atârnat (cf. Numerii 12, 24)? Căci atunci când Moise a trimis iscoadele să cerceteze pământul făgăduinței, l-a trimis împreună cu ei și pe Iisus, fiul lui Navi, ca pe cel ce avea să conducă cercetarea. Iar când s-a întors Iisus, aducând bune vestiri despre acel pământ, făcea din ciorchinele purtat pe umeri o preînchipuire a Cuvântului pe care îl aducea. Înțelegi spre ce țintește această taină? Căci ciorchinele atârnat pe lemn, cine altul este, decât Hristos, Cel care, în vremurile cele de pe urmă, a fost spânzurat pe lemn, al Cărui sânge se face bătură mântuitoare (cf. Ioan 6, 53-56) celor ce cred? Aceasta ne-a vestit-o mai înainte Moise printr-o taină, zicând: «*au băut sângele bobîțelor de strugure*» (Deuteronom 32, 14), prin care se vestește mai dinainte Pătimirea cea mântuitoare. Iar că pe Acesta [Hristos] îl închipuia și șarpele cel de aramă spânzurat pe stâlp, cel ce a nimicit stricăciunea mușcăturilor celor veninoase, după cum am învățat din glasul cel înalt al Evangheliei: «*Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să Se înalțe Fiul Omului*» (Ioan 3, 14). Dar și gabaoniții, pe care Iisus, fiul lui Navi, i-a rânduit purtători de lemne pentru cortul dumnezeiesc (cf. Iosua 9, 21-23), închipuiau partea neamurilor, care avea să se alipească Adevăratului Moștenitor al făgăduințelor dumnezeiești, Iisus, de la Care mântuindu-se, au fost învățați să poarte lemne, adică a purta pe umerii virtuților cuvântul mântuitor despre Cruce, și să slujească cortului credinței.

Străbătând așadar istoriile Scripturii, și înălțându-te de la cele trupești la cele duhovnicești, și mutând litera către înțeleș, vei afla cum și femeii au arătat, în chip simbolic, puterea Crucii. Căci Tamar (cf. Facere 38), cea de alt neam, care locuise cu cei doi frați și rămăsese neroditoare, prin înțeleaptă iscusin-

² Aluzie explicită la Psalmul 117, 22: Piatra pe care au disprețuit-o ziditorii, aceasta s-a făcut în capul unghiului.

³ *Εὐλίνη κιβωτός* – literal „chivot de lemn”; evocă tipologic atât arca lui Noe, cât și coșul în care Moise a fost pus pe Nil (Ieșire 2, 3), ambele fiind prefigurări ale mântuirii prin lemnul Crucii.

ță l-a înșelat pe socrul ei, furându-și partea de neam ales din sămânța lui Israel; și făcând din rudenie de levirat drept iubit, a luat toiagul ca zălog, iar acesta i-a fost mai târziu izbăvire de la moarte. Căci dacă nu ar fi arătat toiagul lui Iuda, nu s-ar fi izbăvit de la moarte. Așadar, Tamar, închipuia Biserica cea dintre neamuri, care mai înainte, locuind cu doi frați netrebniți, necredința și idolatria, pentru că nu a odrăslit niciun rod al evlaviei, răpește rodul cel din Iuda, adică pe Domnul, Cel ce a răsărit din seminția lui Iuda, și ca un toiag primește Crucea, prin care a fost izbăvită din moartea sufletească. Iar minunata Iael (cf. Judecători 4, 17-22), cea din cartea Judecătorilor, pironind cu țărșuș pe vrăjmașul Sisara, preînchipuia mai dinainte nimicirea diavolului prin Cruce. Și Ilie (cf. III Regi 17), râvnitorul între proroci, fiind trimis la o femeie văduvă din Sidon ca să fie hrănit, o vede pe cea primitoare de străini afară din poarta cetății. Iar ea i se jura cu tărie, că nu are la ea nimic altceva, decât doar un pumn de făină și puțin untdelemn în urcior. «*Și iată*», zice, «*adun două lemnișoare, și mă duc să fac [o turtă] pentru mine și pentru copiii mei; vom mânca și vom muri*» (III Regi 17, 12 după *Septuaginta*). Iarăși, văduva închipuia Biserica cea lipsită de Mire, care s-a unit cu Hristos după ce l-a lepădat pe diavolul, cu care mai înainte locuise în fărâdelege; iar făina închipuia trupul Stăpânului, prin care suntem hrăniți. Iar untdelemnul este simbol al Sfântului Mir; iar cele două lemnișoare închipuie cele două lemne din care s-a alcătuit Crucea: și anume cel înfipt drept în sus și cel unit cu acesta de-a curmezișul. Și bine grăiește istoria că era afară din poarta cetății. Căci afară din Ierusalim l-au răstignit pe Domnul. Iar Elisei (cf. IV Regi 6, 5-6), ucenicul lui Ilie, văzând că securea căzuse în valurile Iordanului și se afundase în adânc, punând lemn deasupra, a ridicat-o din apă, preînchipuind mai dinainte ridicarea dintre adâncurile necredinței a neamurilor, săvârșită prin Cruce și prin Botez. Dar puțin a lipsit să ne scape istoria lui David, care este o preînchipuire lămurită a tainei Crucii, și pe care nicidecum nu este îngăduit să o trecem cu vederea. Pe Saul (cf. I Regi 16, 14-23), care odinioară era stăpânit de freamătul coribantic din pricina tulburării venite de la demoni, îl vindecă David, cel deja uns pentru împărăție, prin glasul instrumental al harpei, insuflând spaimă duhurilor prin lucrare duhovnicească; dar tiranul, încetând a mai fi stăpânit de demon, aflând sulița ce se afla alături de el, o aruncă îndreptând vârful împotriva binefăcătorului său. Iar David, ferindu-se de lovitură prin dumnezeiască ocrotire, a făcut ca zidul să primească rana în locul lui; acesta, ieșind din palatul împărătesc, s-a sălășluit în casa sa. Prin David, așadar, se vestește mai înainte Cel ce avea să Se nască din David; iar cel uns îl închipuie limpede pe Hristos. Iar harpa, ca organ omenesc, prin cântarea ce izvora din ea, îl simboliza pe Cuvântul Cel întrupat, a cărui lucrare era să nimicească tulburarea lumii cea venită de la demoni. Însă poporul iudeilor, cel pe care Saul îl preînchipuie, în chip tainic lovește pe binefăcător cu sulița; iar sulița este cu adevărat lemn și fier, prin care se arată uneltele Pătimirii; însă zidul primește în locul său sulița; iar prin „*zid*” înțelegem zidirea pământească, prin care cunoaștem trupul. Iar acel David este Hristos și Împărat, care este în afara Pătimirii. Căci Dumnezeirea nu este pironită în cruce și în cuie. Dar de la cei care au vestit în chip istoric harul Crucii și taina, ne vom mulțumi, luând ca dintr-un ocean o cupă. Să cuprindem și câteva dintre cele prorocite în cuvintele profetice. Căci a cuprinde toate este lucru cu neputință.

4 Această frază este o citare și reinterpretare tipologică a unui verset din Deuteronom 28, 66 (după *Septuaginta*), care, în contextul original, exprimă blestemul neascultării: «*Și viața îți va sta atârnată înaintea ochilor*».

5 Textul este o parafrază alegorică a Psalmului 1, 3 unde omul drept este asemănat cu un pom: «*Și va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, care rodul său va da la vremea sa și frunza lui nu va cădea*».

Moise, așadar, nu numai prin fapte a preînchipuit Crucea, ci și prin profeție mai dinainte a vestit-o. Căci zice: «*Veți vedea viața voastră atârnată pe lemn⁴*». Iar David, începând cântarea cu harfa psalmică, tâlcuiește profeția despre Cruce. Căci el a spus că un lemn este sădit lângă izvoarele apelor, aducând rodul său la vreme, iar frunza lui nu va cădea⁵, acesta este Crucea; pentru că altminteri nu l-ar fi numit lemn sădit. Căci, precum am mai spus și mai înainte, lemn se numește după tăiere. Acesta, așadar, a fost sădit lângă izvoarele apelor care au curs din coasta cea dumnezeiască. Și a adus pe Hristos ca rod frumos, la vremea dinainte rânduită. Iar frunza a arătat în mod singular puterea Crucii, care nu se va veșteji, nici nu va înceta

să-i umbrească pe cei credincioși de arșița ce vine de la demoni, ca nu cumva rodul nostru să se usuce de arșiță, așa cum am învățat despre sămânța căzută pe piatră (cf. Luca 8, 6), ci, asemenea unui umbrar (cf. Isaia 4, 6 după *Septuaginta*), ca să folosim cuvântul lui Isaia, să fim umbriți de lemnul Crucii, prin puterea căruia se stinge arșița. Vestind mai dinainte și mântuirea noastră prin Cruce, și pierzarea demonilor, spunând cândva: «*Dar Dumnezeu, Împăratul nostru înainte de veac, a făcut mântuire în mijlocul pământului*» (Psalm 73, 13), iar altădată: «*Căzut-au neamurile în groapa pe care au făcut-o*» (Psalm 9, 15). Ce vrea să spună prin aceasta? Că demonii, fiind prinși în Cruce, în care socoteau că-L vor pierde pe Domnul, au pierit cu desăvârșire. Dar și cuvintele: «*Suiu-Te-ai la înălțime, robii-ai mulțime*» (Psalm 67, 19; Efeseni 4, 8) se înțelege ca fiind suirea pe Cruce și întoarcerea celor robiți. Dar ce putem spune și despre: «*S-a însemnat peste noi lumina feței Tale*» (Psalm 4, 6)? Oare nu însemnează Crucea, prin care suntem însemnați? Și aceasta a preînchipuit forma Crucii; căci spune: «*De mă voi sui în cer, Tu ești acolo. De mă voi coborî în iad, de față ești. De voi lua aripile mele de dimineață și mă voi așeza la margi-*

nile mării, și acolo mâna Ta mă va povățui» (Psalm 138, 8-10). Prin urcarea se înțelege partea de sus a Crucii, care pornește din mijloc în sus; prin coborârea, partea care trece din mijloc în jos; iar prin marginile mării, cele ce se întind lateral, după legătura lor pe ambele părți. Iar înțelepciunea lui Solomon, vorbind despre înțelepciunea cea adevărată, a arătat că este lemn al vieții, desemnând astfel Crucea. Pe acesta și Isaia, în chip tainic, îl numea, zicând: «*Va ridica semn întru neamuri*», iar tâlcuind puterea semnului, zice: «*Pe cei pierduți ai lui Israel îi va aduna din cele patru laturi ale pământului*» (Isaia 11, 12 după *Septuaginta*), arătând astfel, prin învăluire, cele patru întinderi ale Crucii. Dar și însuși felurile lemnului din care s-a alcătuit Crucea au preînsemnat slava Unuia-Născut care avea să se arate într-însa. Spunând: «*Cu chiparosul și pinul și cedrul, ca să preamărească locul Meu cel sfânt*» (Isaia 60, 13 după *Septuaginta*). Iar Ieremia, cel mai pătruns de simțire dintre profeți, zugrăvește pe ucigașii lui Hristos, îndemnându-se ei înșiși cu îndrăzneală: «*Veniți să-i punem lemn în pâine*» (Ieremia 11, 19 după *Septuaginta*), prin «*lemn*», însemnând Crucea, iar prin «*pâine*», se arată trupul cel mântuitor. Căci El este Pâinea care s-a pogorât din cer (cf. Ioan 6, 41; 6, 51). Iar Zaharia, cu mintea răpită în vedenie către pătimirea cea mântuitoare și socotind că-L vede limpede pe Mântuitorul pironit pe Cruce, întreabă cu iubire de cunoaștere: «*Ce sunt aceste răni în mijlocul mâinilor Tale?*» Și primește răspunsul la întrebarea sa, zicând: «*[Acelea] cu care am fost rănit în casa celui iubit al meu*» (Zaharia 13, 6 după *Septuaginta*). Întrucât, așadar, în Lege și în Proroci se contemplă taina Crucii, pe bună dreptate spune Evanghelia că:

«*o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece*» (Matei 5, 18), ci este mai statornică decât cerul și decât pământul, arătând, prin cele spuse, linia orizontală și pe cea verticală, prin care se însemnează forma Crucii. Căci se cuvenea, se cuvenea ca nu numai prin auz să fie călăuzită firea spre înțelegerea dumnezeirii, ci și ca vederea să devină dascăl al celor mai înalte înțelesuri, pentru ca celor mai pătrunzători cu duhul Crucea să le devină Teolog, întrucât, prin forma sa, arată întreaga creație. De aceea și marele Apostol, cu râvnă aprinsă, se roagă ca poporul din Efes să fie inițiat în taină, spre a înțelege ce este adâncul, și înălțimea, și lungimea, și lățimea (cf. Efeseni 3, 18), desemnând fiecare întindere a Crucii printr-un nume aparte.

Dar, o, de trei ori fericit lemn, izbăvire a blestemului celui de demult! O, Cruce dumnezeiască și fericită, căci iată, vorbesc cu tine ca și cum ai fi însuflețită! O sceptru ceresc al împăraților, armă de nebiruit, podoaba preoților, tărie a creștinilor, paznic al pruncilor, înțelepciune a tineretii, sprijin al bătrâneții și siguranță a lumii; întărește prin puterea ta pe dreptcredincioșii noștri împărați; întărește-i pe aceștia împotriva necredincioșilor ismaeliți, care disprețuiesc închinarea Ta; iar pe noi, cei adunați astăzi la dumnezeiasca Ta înălțare, sfințește-ne prin dumnezeiasca Ta atingere și păzește-ne nevătămați de uneltirea potrivnicului, și pe păstor, și pe turmă, pe cei ce slujesc lui Hristos, adevăratul nostru Dumnezeu, Celui ce de bunăvoie S-a pironit pe tine, Care împreună cu Tatăl și Duhul este slăvit, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Traducere realizată de **Pr. Daniel Budeanu**

Sursă foto: doxologia.ro

Theologica

Sf. Dumitru Stăniloae, „Spre un ecumenism ortodox” (3)

(Capitolul 2, partea 2)

Această înțelegere a unității bisericești externe de natură nomocanonică lasă pe un plan secund unitatea lăuntrică, cea pe care o creează credința și altoirea credincioșilor în Hristos, unitatea care izvorăște din Duhul Sfânt și este adânc înrădăcinată în Hristos, Care se revarsă neîncetat prin energiile Sale necreate și devine unitatea profundă și lucrătoare a credincioșilor. Dimpotrivă, o concepție mai exterioară despre unitatea bisericească aduce cu sine o viziune mai puțin exigentă asupra unității în credință și asupra lucrării profunde a Tainelor, asupra puterii lor de coeziune în structura Bisericii.

Pentru Ortodoxie, unitatea Bisericii este o realitate cu rădăcini adânci în Hristos, plină de Duhul Sfânt al lui Hristos. În menținerea acestei unități joacă un rol esențial unitatea credinței, pentru că leagă deplin mădulele Bisericii de Hristos și între ele. Un rol nu mai puțin hotărâtor îl au și Sfintele Taine, ca lucrări prin care credincioșii sunt adânc înrădăcinați în Hristos. Dar Tainele sunt totodată și mâinile Bisericii prin care îi atrage pe cei ce primesc această unitate lăuntrică împreună cu ea, unitate care nu este altceva decât comuniunea cu Hristos și cu Duhul Său cel Sfânt.

Ortodoxia, având conștiința adâncului lăuntric al Bisericii, care cuprinde în cercul ei și viața exterioară a credincioșilor, nu poate admite unitatea Bisericii fără unitatea mădulelor ei în credință, deoarece aceasta creează de asemenea o legătură profundă și deplină cu Hristos

și între ele. Ortodoxia știe, de asemenea, că oferirea Tainelor unor persoane care nu au credința Bisericii, cu scopul de a atrage aceste persoane în adâncul ei lăuntric, nu doar că poartă pericolul ca Tainele să fie folosite fără eficacitatea pentru care au fost rânduite, dar este și extrem de primejdioasă pentru unitatea și buna rânduială a Bisericii.

Ortodoxia știe, de asemenea, că Tainele care sunt oferite membrilor ei de către alte confesiuni creștine, care nu trăiesc adânc unitate a lui Hristos și nu sunt pline de Duhul Său, nu îi înrădăcinează în chip lucrător pe creștini în această unitate lăuntrică profundă. Dimpotrivă, ele slăbesc legătura lor în Duhul Sfânt cu Hristos și între ei. Cu atât mai mult atunci când Tainele Bisericii Ortodoxe sunt puse pe același plan cu tainele altor confesiuni creștine.

Având ca dată interdependența dintre comuniunea în credința ortodoxă, concepția despre Biserică ca realitate adânc ancorată în Hristos și Sfânta Împărtășanie, considerăm că o «intercomuniune», chiar și parțială, cu biserica romano-catolică este prematură. Ea este prematură înainte de a se realiza un progres satisfăcător în privința unității credinței și a concepției despre Biserică, așa cum sunt acestea recunoscute de către Ortodoxie. Unitatea în credință – nu în orice credință, ci în credința ortodoxă – este baza primordială nu pentru o simplă «intercomuniune», ci pentru deplina comuniune euharistică.”

(continuare în pag. 16)

Sf. Dumitru Stăniloae,

„Spre un ecumenism ortodox” (3)

(urmăre din pagina 15)

Anumite cercuri ortodoxe, desigur, care nu se mulțumesc cu o «intercomuniune» parțială, exercită presiune pentru o deplină comuniune euharistică cu biserica romano-catolică. Ei se sprijină pe afirmația nejustificată că, după ridicarea reciprocă a anatemei din 1054, cele două Biserici au revenit, din punct de vedere dogmatic, exact la starea de dinainte de anateme. Prin urmare, nu ar mai exista niciun obstacol pentru restabilirea comuniunii în Dumnezeiasca Euharistie.

Față de această afirmație, trebuie să amintim că acele anateme au fost rostită după ce s-a ivit disputa cu privire la purcederea Sfântului Duh și după ce a apărut pentru prima oară pretenția autorității nomocanonice a papilor asupra ierarhiei din Răsărit. Separarea a mers mai departe din acea vreme prin definirea dogmatică a primatului și a infailibilității papei. Aceasta a avut drept consecință o concepție diferită despre Biserică, despre Imaculata Concepție, despre purgatoriu ș.a.

Nici afirmația că împărtășirea comună din Dumnezeiasca Euharistie ar putea, de una singură, să dea puterea pentru deplina unire a celor două Biserici nu are o bază sigură. Până în 1054, exista între ele comuniune euharistică. Aceasta însă nu a putut împiedica apariția dezbinării în credință. Dumnezeiasca Euharistie nu păstrează și nu restabilește unitatea în credință fără voința oamenilor. Ea nu o realizează atunci când oamenii nu doresc să o realizeze sau atunci când, deși se unesc cu Sfânta Euharistie, persistă în diferențele credinței lor.

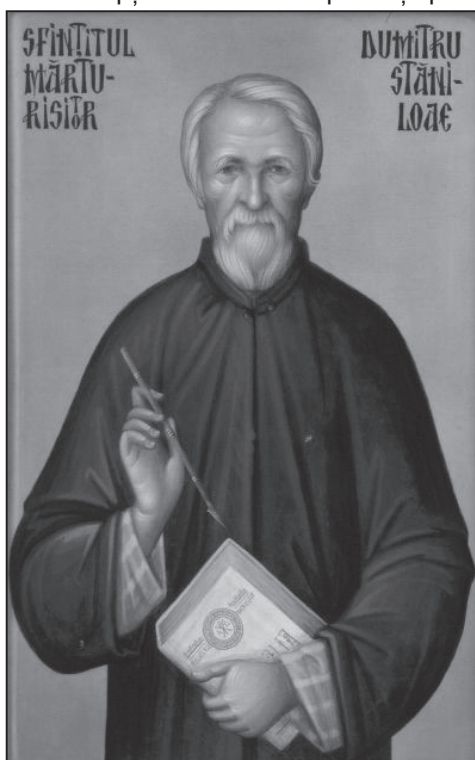
Cercurile ortodoxe despre care am vorbit mai sus se grăbesc să răspundă afirmativ la o ofertă a Papei, pentru că nu au experiența responsabilității față de mulțimea credincioșilor. Ei nu iau în considerare faptul că, printr-o astfel de «intercomuniune» euharistică, coboară Biserica sub primatul Papei sau în uniaticism și astfel riscă să provoace o mare și permanentă schismă în rândul mulțimii credincioșilor.

Se pare că există deja o mai mare unitate între Biserica Ortodoxă și Vechii-Catolici. Totuși, în orice caz, înainte de a se semna o declarație comună privind deplina unitate a credinței dintre ortodocși și vechii-catolici, nu poate fi realizată nici cu ei comuniunea în Dumnezeiasca Euharistie. Aceasta pentru că Biserica Ortodoxă nu a reușit încă să se asigure, în ceea ce privește Biserica și Dumnezeiasca Euharistie, despre identitatea concepției vechilor-catolici cu cea ortodoxă.

Un grup de teologi a ajuns la concluzia că nu există nicio diferență esențială față de bisericile Vechi-Orientale, nici în hristologie, nici în alte puncte ale credinței. Acest grup, format din teologi de ambele părți, a observat de asemenea

profunda identitate a acestora în spiritualitate și în concepția despre Taine și despre Biserică. Au fost făcute chiar și declarații identice de către conducători sau reprezentanți oficiali ai acestor biserici. Considerăm, totuși, că nicio Biserică Ortodoxă autocefală nu ar proceda bine dacă ar lua o decizie pentru o «intercomuniune» parțială cu bisericile necalcedoniene. O asemenea decizie nu trebuie luată înainte de semnarea unei declarații oficiale asupra identității credinței de către sinoadele locale ale celor două familii de Biserici. Iar după semnarea unei asemenea declarații, nu putem accepta decât o comuniune parțială numai pentru câteva cazuri cu totul excepționale. Considerăm că aceasta este unica situație în care putem admite o comuniune parțială, înainte de a se ajunge la un acord în privința numărului Sinoadelor Ecumenice, în baza unei viitoare unități oficiale a credinței.

Importanța pe care o dă Biserica Ortodoxă unității cre-

dinței pentru cei care pot primi Tainele ei, și prin urmare și Sfânta Euharistie, ar putea conduce pe cineva la concluzia că, și în concepția ortodoxă, Biserica se întinde dincolo de granițele vizibile, la fel cum se întâmplă în concepția romano-catolică. Diferența ar consta numai în faptul că, pentru înțelegerea ortodoxă, Biserica nu se extinde dincolo de granițele vizibile cu dreptul de a impune celor de afară Tainele care îi aparțin. Ea se extinde însă la aceia care se află dincolo de granițele ei atunci când își identifică credința lor cu credința membrilor ei. Într-un asemenea caz, duhovnicul care ar constata această credință la creștini ce aparțin exterior altor biserici i-ar putea primi în comuniune în sânul Bisericii Ortodoxe. Ar putea face aceasta cu atât mai mult în situația în care anumite motive i-ar împiedica pe acei creștini să intre formal în sânul Bisericii Ortodoxe. Un motiv de luat în seamă în acest caz ar

putea fi dorința acestor creștini de a contribui, în condițiile deosebit de favorabile ale tendinței actuale a creștinilor spre unitate, la mișcarea spre Ortodoxie în cadrul organizațiilor creștine de care aparțin formal. Am putea considera pe acești creștini ca un fel de cripto-ortodocși și ca lucrători ai Ortodoxiei dincolo de granițele ei vizibile. Argumentele acestea pentru împărtășirea unor astfel de creștini, care rămân în afara granițelor vizibile ale Ortodoxiei, sunt provocatoare. Dar ele privesc cazuri care cu greu se întâlnesc în realitate, fiind mai degrabă create de imaginație. Căci socotim că este aproape imposibil să găsim creștini într-o asemenea situație, încât să se mențină totodată ca membri vizibili ai bisericii lor.

(Va urma)

Traducere realizată de Prof. Mihai-Ionuț Coană

Sursă foto: doxologia.ro